

Protokół

**ze wspólnego posiedzenia Komisji Budżetowej i Samorządu oraz Komisji Oświaty,
Kultury, Sportu i Zdrowia w dniu 16.07.2024 r.
o godzinie 15⁰⁰ w sali Sesyjnej w Urzędzie Miejskim.**

Ad.1.Sprawy regulaminowe.

I Obecność na posiedzeniu:

stan Komisji - 8 radnych
obecnych - 7 radnych
nieobecnych - 3 radnych /*A. Jaguś, P. Gręźlikowski, P. Sęk*/

Listy obecności stanowią załącznik do niniejszego protokołu.

Dodatkowo w posiedzeniu Komisji udział wzięli: Elżbieta Kuciak – Olszewska – mieszkanka Gminy, Ireneusz Reda – mieszkaniec Gminy, Krzysztof Potorski – mieszkaniec Gminy.

II Posiedzeniu Komisji przewodniczył:

Przewodniczący Komisji Rozwoju Gospodarczego Rolnictwa i Integracji Europejskiej Grzegorz Regulski.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Regulski – o godzinie 14⁰⁰ otworzył posiedzenie Komisji i po powitaniu Radnych i zaproszonych gości stwierdził kworum pozwalające na podejmowanie prawomocnych decyzji.

III Proponowany porządek posiedzenia:

1. Sprawy regulaminowe.
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Komisji.
3. Funkcjonowanie świetlicy socjoterapeutycznej.
4. Analiza zaległości podatkowych za 2023 r.
5. Projekty uchwał i tematy informacyjne.
6. Zapytania, sprawy różne.
7. Zakończenie.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Regulski – odczytał treść porządku posiedzenia i zapytał czy ktoś ma uwagi.

Nikt z Radnych nie miał uwag.

Ad.2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Komisji.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Regulski – poprosił radnych o przyjęcie protokołu z dnia 18.06.2024 roku.

Radny Jerzy Koralewski – poinformował, że ma uwagi oraz pytania do tego protokołu, w związku z tym poprosił o przesunięcie tego punktu porządku.

Nikt z Radnych nie miał uwag do propozycji.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Regulski – zapytał kto z radnych jest za propozycją radnego Jerzego Koralewskiego odnośnie przesunięcia pkt. 2 porządku.

Radni jednogłośnie przyjęli propozycję.

Ad.3. Funkcjonowanie świetlicy socjoterapeutycznej.

Kierownik MGOPS Anna Wiśniewska – przedstawiła materiał dotyczący funkcjonowania świetlicy socjoterapeutycznej. Materiał stanowi załącznik do protokołu, został on również przesłany radnym, celem zapoznania.

Radny Jerzy Koralewski – poinformował, że materiał oddaje to co dzieje się w świetlicy socjoterapeutycznej. Jego zdaniem w poprzednich kadencjach najlepszymi decyzjami jakie zostały podjęte, było powstanie Dziennego Domu Pobytu oraz Świetlicy Socjoterapeutycznej. Są to jednostki na terenie miasta i gminy Kowalewo, które były i są akceptowane społecznie oraz sprawdzają się w życiu. Uważa, że świetlica jest takim miejscem, gdzie dzieci znajdują sobie drugi dom. Życzy sobie, by świetlica miała więcej pieniędzy na funkcjonowanie. Uważa, że to co jest robione w świetlicy wraz ze zdobywaniem pieniędzy na jej funkcjonowanie zainicjowała była Pani Kierownik MGOPS, której należą się duże podziękowania.

Kierownik MGOPS Anna Wiśniewska – poinformowała, że zadaniem świetlicy jest stworzenie właśnie takich warunków. Dodała, że dzięki przychylności sponsorów w pierwszym półroczu tego roku udało się pozyskać prawie 7 000,00 zł. Pieniądze te są przeznaczone dla dzieci na dodatkowe urozmaicenia wolnego czasu i wyjazdy. Świetlica stara się zapewnić możliwości, których nie zaznają we własnym domu.

Radny Jerzy Koralewski – poinformował, że zajęcia w świetlicy prowadzone są w godzinach popołudniowych, za co szczególnie podziękowania skierował do pracowników świetlicy. Poinformował Kierownika MGOPS, że w miesiącu wrześniu podczas posiedzenia Komisji radni odwiedzą świetlicę i zobaczą jak ona faktycznie funkcjonuje i sprawdzą czy to co zostało dziś przedstawione w materiale w praktyce funkcjonuje.

Radny Grzegorz Perelka – zapytał ile dzieci uczęszcza na zajęcia w świetlicy.

Kierownik MGOPS Anna Wiśniewska – odpowiedziała, że obecnie jest 36 dzieci. W rekrutacji brała udział większa ilość dzieci, jednak nie każde dziecko sukcesywnie chodzi. Dodała, że finansowany jest również dowóz niektórych dzieci do domu. Maksymalnie do świetlicy może uczęszczać 50 dzieci. Dzieci, które odchodzą ze świetlicy, z uwagi na wiek jako wolontariusze, wspomagają dzieci i uczestniczą w zajęciach.

Mieszkanca Gminy Elżbieta Kuciak – Olszewska – poinformowała, że miała przyjemność pracować w latach 2019-2020 w świetlicy jako wolontariusz. Chyli czoła nad każdą osobą, która tam pracuje, widać wielką empatię wychowawców w stosunku do dziecka. Dzieci w świetlicy znajdują poczucie bezpieczeństwa i zainteresowania. Pomimo minionego czasu od wolontariatu, za każdym razem otrzymuje życzenia od wychowawców i wychowanków świetlicy, za co podziękowała Kierownikowi MGOPS. Żałuje, że na końcu swojej drogi edukacyjnej odnalazła się w świetlicy. Uważa, że powinna być w tej świetlicy dużo pręcej. Nauczyciele nabierają pokory, często oceniają dzieci dlaczego nie mają zadań domowych, dlaczego nie są przygotowane, jaka sytuacja wynika z tego powodu. Często w takich sytuacjach otwierają się oczy, uszy, a także serce.

Radny Wojciech Małkiewicz – poinformował, że często zdarzają się takie przypadki, że dzieci, które były wychowankami świetlicy, wracają do niej jako wolontariusze i pomagają dzieciom.

Kierownik MGOPS Anna Wiśniewska – poinformowała, że jedna osoba, która obecnie jest pracownikiem świetlicy, kiedyś była także jej wychowankiem. Dzięki temu widać, że chęć pomocy drugiej osobie w takim przypadku procentuje. Po kilku latach obserwacji twierdzi, że świetlica ma swoją moc i siłę, żeby uczestnicy placówki wspierali się wzajemnie.

Nikt z radnych nie miał więcej pytań do przedstawionego materiału.

Kierownik MGOPS Anna Wiśniewska – odniosła się do tematu poruszonego podczas ostatniej Sesji Rady Miejskiej odnośnie dłużników alimentacyjnych. Wyjaśniła radnym na czym to zadanie polega i skąd biorą się długi oraz nieściągalność alimentarzy. Wyjaśniła również jakie zadania są wykonywane, w celu ściągnięcia pieniędzy w ramach obowiązujących przepisów.

Radny Jerzy Koralewski – uważa, że sprawę alimentarzy powinno rozwiązać Państwo. Należy nagłaśniać to wszystko, Burmistrz uczestniczy w Konwentach Burmistrzów, powinien być przekaz do rządzących. Uważa, że należy pisać petycje.

Radna Zyta Szymańska – zapytała w jakim celu należy pisać petycje.

Radny Jerzy Koralewski – odpowiedział, że o to, by ustawodawca zmienił prawo. Można wystąpić z petycją jako Rada Miejska i wyjaśnić że jest z tym duży problem. Dodał, że 10 lat temu wystąpił do Starosty i Urzędu Pracy z prośbą, by byli zatrudniani alimentarze. Okazało się, że po 3 miesiącach grupa alimentarzy natychmiastowo spadła, z uwagi na to, że się wyrejstrowali. Uważa, że należy wykorzystać wszystko co jest możliwe. Należy zgłaszać postulaty oraz wnioski do ustawodawcy.

Kierownik MGOPS Anna Wiśniewska – odpowiedziała, że w takiej sytuacji alimentarze skorzystają z innej formy pomocy.

Radny Jerzy Koralewski – uważa, że należałoby zmienić przepisy, dotyczący alimentarzy, że jeżeli nie płacą alimentów, nie otrzymają pomocy z opieki społecznej.

Kierownik MGOPS Anna Wiśniewska – odpowiedziała, że nie ma takiej możliwości.

Radny Jerzy Koralewski – poinformował, że nie ma możliwości ze względu na obowiązujące prawo.

Kierownik MGOPS Anna Wiśniewska – odpowiedziała, że prawo obowiązuje już od 20 lat. Było już kilka spotkań.

Radny Jerzy Koralewski – odniósł się do ratalnego spłacania alimentów.

Kierownik MGOPS Anna Wiśniewska – odpowiedziała, że jest taka możliwość, jednak jest problem z wykonaniem.

Radny Jerzy Koralewski – uważa, że niczego się nie zrobi, jeżeli nie zmieni się stosunku do alimentarzy.

Nikt z Radnych nie miał więcej pytań do przedstawionego materiału.

Ad.4. Analiza zaległości podatkowych za 2023 rok.

Skarbnik Gminy Magdalena Górna – omówiła materiał dotyczący analizy zaległości podatkowych za 2023 rok. Radni otrzymali materiał do zapoznania. Materiał stanowi załącznik do protokołu.

Radna Zyta Szymańska – zapytała jaka jest najwyższa kwota zadłużenia od osoby fizycznej.

Skarbnik Gminy Magdalena Górna – odpowiedziała, że jeżeli chodzi o podatek transportowy kwota zaległości wynosi ponad 300 000,00 zł.

Radna Zyta Szymańska – zapytała czy nie ma możliwości ściągłości od tej osoby.

Skarbnik Gminy Magdalena Górna – odpowiedziała, że nie ma takiej możliwości. Osoba ta nie posiada żadnego majątku. Następnie poinformowała, że kwota zadłużenia podatku od nieruchomości osoby fizycznej wynosi 70 000,00 zł. Wyjaśniła, że w podatku rolnym kwoty zadłużenia są w granicach 5 000,00 zł. Dodała, że w tym przypadku Gmina działa w momencie zwrotu podatku akcyzowego. Te osoby, które nie płacą podatku nie składają wniosku o zwrot podatku akcyzowego. Podatek ten udaje się ściągnąć w momencie, gdy te osoby proszą o wydanie przez Gminę zaświadczenia o niezaleganiu, bo chcą zaciągnąć kredyt. W momencie zaległości nie ma możliwości wystawienia takiego zaświadczenia. Ustawodawca dał Gminie prawo, że mieszkaniec musi mieć zapłacony podatek i odpady. Gdyby zaległości wpłynęły od wszystkich podatników można byłoby je zagospodarować w budżecie Gminy. Sytuacja się poprawia w momencie, gdy dłużnik otrzymuje świadczenie emerytalne, wtedy ZUS zajmuje konto w banku. Jest to proces czasochłonny i długotrwały.

Radna Zyta Szymańska – zapytała, czy jak dłużnik posiada również inne zaległości takie jak alimenty, to są one ściągane w pierwszej kolejności.

Skarbnik Gminy Magdalena Górna – odpowiedziała, że tak.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Regulski – zapytał czy zdarzają się przypadki, że osoba, która permanentnie nie płaciła podatków, zaczęła je w końcu płacić.

Skarbnik Gminy Magdalena Górna – odpowiedziała, że jest kilka takich osób, ale zazwyczaj jest to w momencie, gdy ta osoba przechodzi na emeryturę. Najczęściej jest tak, że ta osoba składa wniosek o spłacanie zaległości w ratach. Pan Burmistrz takie wnioski zawsze rozpatruje pozytywnie. Osoby, które nie mają stałego dochodu zazwyczaj spłacają tylko dwie raty.

Radny Jarosław Wiśniewski – odniósł się do zaległości podatku od nieruchomości i zasugerował, że można się odnieść do komornika.

Skarbnik Gminy Magdalena Górna – odpowiedziała, że teoretycznie tak, jednak w naszej gminie nie stosowano nigdy tego. Najczęściej jest to grunt, na którym stoi budynek. W jednej z miejscowości naszej gminy miała być przeprowadzona licytacja, jednak nie doszło do jej skutku. Chętnych na zakup budynku, gdzie mieszkają lokatorzy nie ma. Wyjaśniła, że licytacja nie była na wniosek gminy.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – poinformował, że z roku na rok jest coraz mniej wniosków od mieszkańców o umorzenie podatku. W ubiegłym roku dwóch mieszkańców złożyło taki wniosek, w tym roku nie wpłynął jeszcze żaden wniosek.

Radny Jerzy Koralewski – poinformował, że w całej Polsce jest problem z zaległościami za podatki, jest to częściowo powód prowadzonej polityki. Dużą częścią osób, które nie płacą podatków są wyborcy. Dodał, że dług w naszej gminie wynosi 536 000,00 zł, więc hipoteka jest zajęta. Uważa, że nonszalanckie podejście do sprawy ma swoje ugruntowanie, że w gminie są

potencjalni potentaci, którzy nie płacą podatku wszelkiego rodzaju. Zapytał Panią Skarbnik czy podczas spotkań z innymi Skarbnikami rozmawiała na temat jak inne gminy rozwiązują problemy dotyczące weryfikowania i ewidencjonowania dłużników. Uważa, że o takim dłużniku należałoby wszystko wiedzieć. Dla Radnych nie jest potrzebna informacja kto jest dłużnikiem, ważne jest by Radni wiedzieli ile podatnik ma zadłużenia. Jest to „żywy” pieniądz, który powinien dotrzeć do gminy. Takie ewidencjonowanie dłużników byłoby podatne i przydatne dla urzędnika, w momencie gdy podatnik wystąpi z wnioskiem o zaświadczenie. Zapytał czy są to podatnicy, którzy prowadzą działalność gospodarczą.

Skarbnik Gminy Magdalena Górna – odpowiedziała, że jest to bardzo mała ilość osób prowadzących działalność gospodarczą. Często zdarza się tak, że podatnik płaci kilka dni po terminie, ale najczęściej zgłasza taką sytuację, że zapłaci w momencie, gdy wpłyną wszystkie faktury. Osoby, które informują, że nie zapłacą, najczęściej płacą podatki. Dodała, że w większości są to takie osoby, które pracują na czarno albo na pół etatu, żeby nie móc zająć im pensji. W związku z tym gmina ma „związane ręce”. Z racji ochrony danych osobowych gmina nie może udostępnić dla ogółu informacji o podatniku. W ubiegłym roku padło pytanie o możliwości udostępnienia informacji o dłużniku. Radca Prawny wydał opinię, że nie można udostępniać danych dłużników. Dodała, że czasami proszeni są sołtysi, aby zmotywowali mieszkańców do płacenia podatków. Niektórych podatników wcale nie wzrusza otrzymanie wpisu hipotecznego.

Radny Jerzy Koralewski – uważa, że wysyłanie upomnień jest „utopionymi” pieniędzmi, które nie wrócą do gminy. Uważa, że jest to taki sam problem jak z alimentarzami. Jeżeli nie zostaną dokonane zmiany przez ustawodawcę, będziemy się borykali cały czas z tym problemem. Tego tematu nie należy zostawiać i należy poczynić jakieś starania m. in. występować do ustawodawcy o zmianę przepisów dotyczących ściągania zadłużeń.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – uważa, że jest jeszcze jedna ważna kwestia, która nie zmienia się od kilku lat. Dodał, że czasami rozmawia z dłużnikami, którzy mają zadłużenie w wysokości 1 000,00 zł – 1 500,00 zł, którzy są całkowicie załamani. Rozmawiał również z dłużnikiem, którego kwota zadłużenia wynosi 300 000,00 zł, i nie ma On żadnego poczucia winy. Przedkłada plik pism, podpisanych przez „porządną” kancelarię adwokacką, w których jest napisane, że podatnik nie musi wpłacać tego zadłużenia do gminy. Podatnik próbował wynegocjować raty, na które otrzymał zgodę, jednak żadna rata nie wpłynęła na konto. Następnie Burmistrz odniósł się do akceptacji społecznej ludzi, którzy mają zadłużenie.

Radna Jolanta Wypych – uważa, że społeczeństwo nie zdaje sobie sprawy z tego, kto posiada zadłużenie w gminie, ma na to wpływ RODO. Gdyby ludzie wiedzieli, kto posiada długi zwracaliby na to uwagę.

Nikt nie miał więcej pytań do przedstawionego materiału.

Ad.2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Komisji.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Regulski – poprosił o zabranie głosu radnego Jerzego Koralewskiego, który poprosił o przesunięcie punktu odnośnie przyjęcia protokołu.

Radny Jerzy Koralewski – zadał pytania do projektu protokołu oraz zgłosił uwagi dotyczące:

- przesłania materiałów do Radnych / podczas ostatniego posiedzenia Komisji Radny poprosił o przesłanie mailowo materiałów do radnych/.

Pracownik Urzędu Marta Chądyńska – poinformowała, że materiały zostały wysłane do wszystkich Radnych kolejnego dnia po posiedzeniu Komisji

- zgłosił, że w wyjaśnieniach Kierownika ref. OŚRiEG dotyczących dezynfekcji pojemników na odpady, nie zostało zapisane z jakiej dokładnie umowy to wynika.
- Poprosił, by w momencie omawiania PURM w sprawie obniżenia wysokości wskaźników procentowych określających wysokość dodatku mieszkaniowego dopisać, że Jego zdaniem nie należy krzywdzić uczciwych ludzi i nie należy obniżać wskaźników procentowych wysokości dodatku mieszkaniowego o 20 %. Podczas przyjmowania uchwały, zgłasuje „przeciw”.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Regulski – poinformował, że w protokole zostaną naniesione poprawki, i na kolejnym posiedzeniu Komisji zostanie on poddany pod głosowanie.

Ad. 6. Projekty uchwał i tematy informacyjne.

Zastępca Burmistrza Ilona Rybicka – Salatowska – poinformowała, że pierwsze dwa projekty uchwał omówi Pani Skarbnik.

Skarbnik Gminy Magdalena Górna – omówiła projekty uchwał dotyczące:

- zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2024-2045,
- zmiany uchwały budżetowej na rok 2024.

Radny Jerzy Koralewski – zapytał o zmiany w planie wydatków, dotyczące zwiększenia wydatków w dziale transport i łączność. Zwiększono plan wydatków bieżących w kwocie 100 000,00 zł, która została przeznaczona na naprawę dróg gminnych w związku z koniecznością dofinansowania zakupu kruszywa przez osoby prywatne. Zapytał na jakiej to będzie drodze lub w jakim sołectwie.

Skarbnik Gminy Magdalena Górna – odpowiedziała, że na pewno były wpłaty ze Srebnik, Sierakowa, Chełmonia i Chełmońca. Zostało również zgłoszone zapotrzebowanie na kamień.

Radny Jerzy Koralewski – zapytał czy kwota 20 000,00 zł z przeznaczeniem na koszenie chodników i poboczy w sołectwach na terenie gminy nie będzie obciążała określonych sołectw, w których nastąpi koszenie.

Skarbnik Gminy Magdalena Górna – odpowiedziała, że nie, jest to w ramach 10% zagwarantowania, koszenie poboczy przejmują gmina. Był to wniosek sołtysów, ZGKiM realizuje te zgłoszenia.

Radny Jerzy Koralewski – podziękował Burmistrzowi, dodając, że jest to odciążenie budżetu sołectkiego. Następnie odniósł się do działu Oświata i wychowanie, gdzie w budżecie zmniejszono kwotę 2. 640 431,00 zł zmniejszono plan wydatków bieżących na zakup materiałów i wyposażenia z przewidywanym wykonaniem.

Skarbnik Gminy Magdalena Górna – odpowiedziała, że zaplanowany budżet, planowany jest łącznie z dotacją przedszkolną. W momencie, gdy przychodzi dotacja, te środki nie są rozdzielone na poszczególne szkoły, co powoduje, że tworzy się „mini rezerwa”. Środki z materiału paragrafowego są „niewidoczne” dla szkół, szkoły nie mogą z nich korzystać, ponieważ otrzymują dotacje. Dlatego należało zwiększyć dotacje dla przedszkoli niepublicznych.

Radny Jerzy Koralewski – stwierdził, że analizując budżet Radni zawsze głosowali za zmianami w budżecie, jeżeli były one konkretne, jasne i wiadomo było na co zostaną przeznaczone. Analiza wydatków dla radnych musi być jasna. Zadeklarował, że teraz może zagłosować za projektem uchwały.

Kierownik ref. TIiGG Katarzyna Brzycka – omówiła projekt uchwały dotyczący:

- uchylenia uchwały nr III/9/24 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 23 maja 2024 r.

Poinformowała, że w dniu 1 lipca wpłynął wniosek Przewodniczącego Rady Miejskiej Marcina Dunajskiego o uchylenie uchwały nr III/9/24 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie przejścia drogi gminnej. W związku z tym wnioskiem został przygotowany projekt uchwały, który uchyla poprzednio podjętą uchwałę.

Przewodniczący Rady Marcin Dunajski – poinformował, że wniosek ten złożył w imieniu większości Radnych. Wyjaśnił, że nie zbierał podpisów Radnych pod wnioskiem, ponieważ wiedział jakie było zdanie Radnych.

Radny Jerzy Orłowski – zapytał jakie jest uzasadnienie do projektu uchwały.

Kierownik ref. TIiGG Katarzyna Brzycka – odpowiedziała, że w uzasadnieniu zostało wyjaśnione, że w związku ze złożonym wnioskiem został przygotowany uchylający projekt uchwały.

Radny Jerzy Orłowski – zapytał czy Przewodniczący mógłby uzasadnić złożenie wniosku.

Przewodniczący Rady Marcin Dunajski – poinformował, że część Radnych pomyliła się i źle zagłosowała na Sesji RM. Były również podczas Sesji problemy techniczne, dlatego należałoby wycofać uchwałę i jeszcze raz przegłosować projekt uchwały.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – poinformował, że w momencie gdy Radni omawiali podczas posiedzenia Komisji projekt uchwały, zabrał głos i był za tym, by ten projekt uchwały przyjąć. Uważa, że przejmowanie takich działek jest przed nami. Poprosił również wtedy by przyjąć precedens, by stworzyć pewne kryteria przejmowania działek, które mają być drogami. Mówił wtedy, by wstrzymać się z przyjęciem tej uchwały i napisać do wnioskodawców, że uchwała zostanie przyjęta za jakiś czas i dać sobie czas na stworzenie kryteriów. Kilka razy powtarzał, że gmina zobowiązuje się do utrzymania tej drogi w stanie nie pogorszonym, niż w momencie przejścia. Ze strony Radnych padały głosy, że mieszkańcy zażądają asfaltów, chodników i lamp. Przyjęte kryteria mogłyby nas uchronić od tego. Uważa, że uchylenie tej uchwały nie jest najlepszym rozwiązaniem. Należałoby ją pozostawić i stworzyć przy pomocy Radnych i pracowników urzędu kryteria, które pozwoliłyby na zmodyfikowanie treści przyjętej uchwały, które zostałyby wzbogacone o przyjęte kryteria. Można by dać zapis, że Rada Miejska w Kowalewie Pomorskim przyjmuje uchwałę ze zmianą, że przyjęcie tej działki będzie na podstawie pewnych kryteriów opisanych i udokumentowanych w umowie, gdzie będzie dopisek, że przez najbliższe trzy lub pięć lat, jeżeli nie będzie możliwości finansowych, to gmina zadba o to, żeby droga była w takim stanie, jak jest obecnie. Uważa, że jest to lepsze rozwiązanie niż uchylenie tej uchwały.

Przewodniczący Rady Marcin Dunajski – poinformował, że tak się nie da. Należy uchylić obecną uchwałę i podjąć następną z zapiskami, o których mówi Burmistrz.

Radny Jerzy Orłowski – poinformował, że pomija już formę złożenia wniosku. Według Statutu, nie powinno tak być. W momencie przeczytania projektu uchwały, pomyślał, że o czymś nie wie i że może się coś wydarzyć. W pierwszej kolejności zapytał sołtysa, czy to On jest przeciwny przejściu tej drogi, który odpowiedział, że wręcz przeciwnie, że jest za tym, by droga została przejęta przez gminę. Po rozmowach z mieszkańcami wnioskuje, że wszyscy są również za przejściem drogi. Następnie odniósł się do terenu, który się tam znajduje. Obszar tego terenu ma 3 ha, przez cały czas, gdy były to tereny rolne / klasa piąta bądź szósta/, gmina nie miała z tego żadnego podatku. Na dzień dzisiejszy z tego samego terenu wpływa blisko 20 000,00 zł podatku do gminy. Mieszkają tam osoby, które zatrudniają ludzi, prowadzą firmy i pracują w naszej gminie. Następnie odniósł się do „spojrzenia” tych ludzi na gminę, którzy od kilku lat do gminy płacą podatki, a tak naprawdę nie mają z tego nic. W obecnej sytuacji gmina się na nich „wypnie”. Uważa, że wizerunek gminy będzie nieodpowiedni, jeżeli Radni wycofają tą uchwałę. Poprosił, żeby nie łączyć tego, że cała sytuacja odbywa się na terenie, gdzie mieszka. W takiej sytuacji mieszkańcy będą ostrzegać osoby zainteresowane zakupem działki na tym terenie, ponieważ gmina nie jest przyjazna dla mieszkańców, którzy już się tam wybudowali. Dodał, że nie wie jakim kryterium większość Radnych myśli, nie przyjmując tej drogi. Przy tej drodze powstają dopiero nowe budynki i żaden z mieszkańców nie wspominał o naprawie drogi. Jest to piaszczysta droga pod lasem, na której nie ma błota, 1/3 drogi jest utwardzona. Utwardzenie tej drogi do końca miałyby się z celem, ponieważ trwają budowy. Według Niego wycofanie tej uchwały jest absurdem, ze względów wizerunkowych naszej gminy. Dodał, że wpłynął kolejny wniosek o przejście drogi w Pruskiej Łące, w którym należałoby przyjąć kryteria przejścia drogi przez gminę. Jest to droga, która powstała na polu, z myślą o tym, że gmina kiedyś tą drogę przejmie. Na zakończenie dodał, że jest za przyjęciem kryteriów przejmowania dróg przez Gminę, jednak uważa, że należy przemyśleć wycofanie uchwały. Dodał, że należy pamiętać o tym, że warunki zabudowy działek, które znajdują się przy drodze wydała gmina. W dzisiejszych czasach Państwo ogranicza rolnikom gospodarowanie, chce żeby rolnik przeznaczał pewien procent swojej ziemi na cele nierolnicze. Uważa, że nie należy podejmować pochopnych decyzji, ze stratą dla mieszkańców.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – zaproponował, by wstrzymać się z podjęciem uchwały, ponieważ do września może się odbyć zebranie mieszkańców w Pruskiej Łące, na którym można porozmawiać o tym. Na jednej sesji RM zostanie wycofana uchwała, która obecnie obowiązuje i zostanie podjęta druga uchwała z przyjętymi kryteriami.

Kierownik ref. TIIGG Katarzyna Brzycka – poinformowała, że do dnia dzisiejszego osoba, która złożyła wniosek nie została jeszcze poinformowana, czy uchwała została przyjęta. Na dzień dzisiejszy, uchwała nie została uchylona, więc należy podjąć czynności, celem przejścia drogi. Wielu Radnych dzwoniło i pytało o to co zrobić by zapobiec przejściu tej drogi. Nie do końca wie czy istnieje możliwość przygotowania „warunkującego” projektu uchwały. Nie wie czy można ustalić uchwałą zasady przejmowania dróg. Możliwe że będzie trzeba to zrobić Zarządzeniem Burmistrza, zostanie to ustalone z Radcą Prawnym. Należy ustalić zasady, dzięki którym droga będzie kwalifikowała się do przejścia, bądź nie. Według Niej nie będzie możliwości przejścia drogi na zasadzie „pod warunkiem, że”. Następnie odniosła się do kolejnych wniosków o przejście dróg i wyjaśniła, że w większości wnioski są jednakowe i nie ma możliwości przejścia drogi. Dodała, że jeżeli mieszkaniec wnioskuje o przejście drogi, która w rzeczywistości nie stanowi drogi, gmina nie może jej przejąć. Bardzo często mieszkańcy występują do gminy z wnioskiem o przejście gruntów klasy III, na drogę. Wyjaśniła, że jest to niemożliwe.

Radny Jerzy Orłowski – uważa, że przepisy zostały „postawione” na głowie. W momencie, gdy były tworzone warunki, ktoś podpisał się pod tym, że powstanie tam droga.

Kierownik ref. TIiGG Katarzyna Brzycka – wyjaśniła, że przy warunkach zabudowy, nie jest konieczny przejazd przez klasoużytek dr. Do warunków zabudowy, nie wymaga się drogi jako drogi, ani też drogi gminnej. Musi być zapewniony dojazd, poprzez grunty prywatne lub służebność.

Radny Jerzy Koralewski – poinformował, że propozycja Burmistrza jest istotna, należy jednak przesunąć czynności związane z przejęciem drogi i ustalić z Radcą Prawnym możliwość wskazania kryteriów.

Radny Jerzy Orłowski – zapytał, dlaczego Radni „uparli” się na to by nie przejmować tej drogi. Jest to krótki odcinek drogi, zapytał czy jej przejęcie ma zachwiać budżet sołecki czy budżet gminy. Zastanawia się dlaczego niektórzy Radni nie chcą przejąć tej drogi. W Pruskiej Łące znajduje się jeszcze jedna droga, dużo dłuższa, która została przekazana sołectwu w utrzymanie. Dlaczego nikt nie mówi o wycofaniu tej drogi. Wyjaśnił, że droga ta ma około 1 kilometra długości, nie jest utwardzona i została przejęta bez żadnych uwag.

Przewodniczący Rady Miejskiej Marcin Dunajski – poinformował, że droga ta została przejęta, ponieważ miała być utwardzona asfaltem. Następnie wyjaśnił dlaczego został złożony wniosek i przygotowany projekt uchwały o wycofanie podjętej uchwały przez Radnych. Uważa, że jeżeli wniosek ten zostanie przyjęty, wpłyną kolejne wnioski.

Radny Jerzy Orłowski – uważa, że należy zostawić już ten wniosek i ustalić kryteria na przyjmowanie kolejnych wniosków o przejęcie drogi.

Przewodniczący Rady Miejskiej Marcin Dunajski – po raz kolejny wyjaśnił, że wniosek ten złożył na prośbę większości Radnych.

Radny Jerzy Orłowski – uważa, że zgodnie ze Statutem, pod projektem uchwały powinno podpisać się pięciu Radnych.

Przewodniczący Rady Miejskiej Marcin Dunajski – zapytał czy sołtys wie, że będzie musiał utrzymywać tą drogę.

Radny Jerzy Orłowski – odpowiedział, że sołtys nie jest od dziś sołtysem i wie, że utrzymanie drogi należy do sołectwa. Uważa, że większość Radnych sołectwu Pruska Łąka robi „pod górkę”. Zapytał Radnych czym się naraził, że sołectwo jest tak traktowane.

Radny Jarosław Wiśniewski – poinformował, że dyskusja na temat tej drogi już była i radni wypowiedzieli się w tym temacie, większość radnych była przeciwna przejęciu tej drogi. Część radnych pomyliła się w głosowaniu. Jak to wizerunkowo wygląda, każdy radny powinien ocenić sam. Dlatego należy niezwłocznie uchylić tą uchwałę. Uważa, że dobrym pomysłem byłoby ustalenie zasad przejmowania dróg, w formie uchwały lub w jakiejś innej formie. Każda kolejna przejmowana droga powinna być poddawana pod głosownie. Radca Prawny na ten temat już się wypowiadał, więc nie widzi potrzeby, by po raz kolejny pytać. Przypomniał, że Radca Prawny wypowiedział się, że nie można takich zasad przyjąć w formie uchwały, należy każdorazowo przeprowadzić głosowanie.

Radny Jerzy Koralewski – zapytał kto tak powiedział.

Radny Jarosław Wiśniewski – odpowiedział, że Radca Prawny.

Zastępca Kierownika ref. TIiGG Małgorzata Dębińska – poinformowała, że z ustawy wynika, że Rada Miejska podejmuje zasady przejmowania majątku w formie uchwały, więc kryteria podczas posiedzenia Komisji radni mogą omówić, jednak uchwała musi być podjęta przez radnych, czy majątek ma być przejęty, czy też nie.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – zgodził się z wypowiedzią Zastępcy Kierownika ref. TIiGG. Następnie dodał, że kryteria mogą zostać ustalone i przyjęte Zarządzeniem Burmistrza. Wyjaśnił, że w innych procedurach również są przyjęte kryteria, które są stosowane.

Radny Jerzy Orłowski – złożył wniosek o wycofanie przedstawionego projektu uchwały.

Radna Zyta Szymańska – zapytała czy podjęta uchwała odnośnie przejęcia drogi ma pozostać bez uzgodnienia i należy czekać do momentu podjęcia jakiś zasad odnośnie przejmowania dróg i kolejno podjąć uchwałę. Zapytała czy formalnie można tak zrobić, ponieważ została już podjęta uchwała w sprawie przejęcia drogi.

Zastępca Kierownika ref. TIiGG Małgorzata Dębińska – poinformowała, że musi być prowadzony tok realizacji przejęcia tej drogi.

Radny Jerzy Orłowski – uważa, że uchwałę można realizować, nie będzie to w niczym przeszkadzało.

Radny Stanisław Kaznowski – uważa, że należy pominąć pomyłki w głosowaniu, ponieważ uchwała została już podjęta. Samorząd ma obowiązek przejmowania dróg, które zostały wyznaczone. Gmina posiada około 200 km dróg gminnych do utwardzenia, według kolejności przejęta droga będzie na samym końcu.

Radny Jerzy Koralewski – poinformował, że może się zdarzyć sytuacja, że znajdzie się na drodze sponsor, który pokryje koszt utwardzenia drogi w 50 % i wtedy, droga zostanie utwardzona w pierwszej kolejności.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Regulski – poinformował, że w 2012 roku w sołectwie Wielka Łąka mieszkańcy zawnieśli o przejęcie drogi osiedlowej przez gminę, jednak się nie udało. Mieszkańcy sami utwardzili drogę gruzem. W 2017 roku mieszkańcy po raz kolejny wystąpili do gminy z wnioskiem o przejęcie drogi, wniosek został przyjęty. Został przyjęty warunek, że przez okres 5 lat sołectwo nie mogło przeznaczyć na nią żadnych środków. Droga została wykonana w bardzo dobry sposób.

Radny Jarosław Wiśniewski – uważa, że jest to właściwy tryb przejmowania dróg. Dlatego należy jak najszybciej uchylić podjętą błędnie uchwałę, a następnie jeszcze raz przyjąć uchwałę. Zapytał dlaczego inwestorzy chcą, aby droga została przejęta przez gminę, skoro nie wymaga utwardzenia.

Radny Jerzy Orłowski – odpowiedział, że mieszkańcom zależy na tym, by droga miała jednego właściciela.

Radny Jarosław Wiśniewski – uważa, że inwestorzy zgodzili się na to by mieć współwłasność w drodze, a teraz mają pretensje o to, że gmina nie chce przejąć drogi.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – poinformował, że nikt nie ma pretensji. Na Borku powstają nowe bloki, zapraszamy nowych mieszkańców do gminy, by u nas mieszkali, szukali pracy i płacili podatki, jednak nie będziemy chcieli zrobić im drogi.

Radny Jarosław Wiśniewski – poinformował, że należy zgodzić się na przejęcie drogi, jednak należy przyjąć jakieś warunki.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – poinformowała, że nikt nie mówi o tym, by z automatu gmina przejęła wszystkie drogi, które są tworzone. Należy rozpocząć pewien cykl, przyjąc pewne warunki, a rozpoczęciem tego cyklu niech będzie droga, która została przyjęta uchwałą.

Radny Stanisław Kaznowski – uważa, że uchwała z przejętą drogą nie powinna być uchylona.

Zastępca Kierownika ref. TIiGG Małgorzata Dębińska – zapytała czy ma zostać wszczęta procedura z właścicielem i ma zostać podpisany akt notarialny.

Radna Zyta Szymańska – zapytała czy wtedy będzie można uchylić uchwałę.

Zastępca Kierownika ref. TIiGG Małgorzata Dębińska – odpowiedziała, że jak zostanie podpisany akt notarialny, droga będzie własnością gminy.

Radny Jarosław Wiśniewski – uważa, że za daleko to pójdzie.

Radny Jerzy Orłowski – uważa, że nie należy wstrzymywać procedury. Jeżeli formalnie nie zostanie przejęta droga, to i tak w późniejszym czasie zostanie droga przejęta przez gminę. Osobiście się zobowiązał, że wszyscy mieszkańcy podpiszą deklarację, że zgodzą się na wszystkie kryteria, które zostaną narzucone przez Radnych.

Zastępca Kierownika ref. TIiGG Małgorzata Dębińska – poinformowała, że chciałyby wiedzieć, czy w związku z podjętą uchwałą o przejęciu drogi, ma zostać wszczęte postępowanie tj. ma zostać podpisany akt notarialny z właścicielem, czy na razie wstrzymać się z tym.

W wyniku dyskusji Radni ustalili, że z dalszą procedurą przejęcia drogi należy się wstrzymać do września. Do tego czasu zostaną również przyjęte kryteria przejmowania dróg.

Zastępca Burmistrza Ilona Rybicka – Sałatowska – przedstawiła kolejny projekt uchwały dotyczący:

- ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie powołania Miejskiej Rady Seniorów w Kowalewie Pomorskim i nadania jej statutu.

Nikt z Radnych nie miał pytań do projektu uchwały.

Kierownik ref. CRiS Ewa Dąbkowska – omówiła projekt uchwały w sprawie:

- zmiany uchwały w sprawie regulaminu korzystania z obiektów Centrum Rekreacji i Sportu na terenie gminy Kowalewo Pomorskie.

Radny Wojciech Małkiewicz – poinformował, że w projekcie uchwały nie ma wykazanego placu zabaw na ul. Brodnickiej.

Kierownik ref. CRiS Ewa Dąbkowska – odpowiedziała, że na place zabaw zostanie przygotowany odrębny projekt uchwały.

Radny Jerzy Koralewski – poinformował, że w projekcie uchwały jest przedstawiony niepełny regulamin, zapytał czy będzie to wykazane w Zarządzeniu Burmistrza.

Kierownik ref. CRiS Ewa Dąbkowska – odpowiedziała, że na chwilę obecną chodzi o to, by wpisać kwestię związaną z nieodpłatnym korzystaniem z obiektów oraz uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych. We wcześniejszej uchwale tego nie było, a Urząd Marszałkowski w związku z otrzymaniem dofinansowania wymaga tego. Dodała, że każdy z obiektów ma swój odrębny regulamin.

Tematy informacyjne.

Kierownik ref. GKiM Paulina Wiśniewska – udzieliła odpowiedzi na zgłoszony wniosek Radnego Jerzego Koralewskiego na posiedzeniu Komisji Rewizyjnej w dniu 4 czerwca 2024 roku odnośnie zamontowanych słupów oświetlenia przejść dla pieszych.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – przedstawił jakie są przewidziane inwestycje na sieci wodociągowej w gminie. Następnie poinformował, że wpłyną pieniądze z Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia na modernizację stacji uzdatniania wody w Wielkiej Łące. Dodał, że na odcinku Piątkowo – Kowalewo powstanie magistrala oraz dwa zbiorniki, które będą uzupełniane wodą, które pozwolą na to, żeby ciśnienie wody było w normie. Kolejno odniósł się do spotkania Radnych, które miało miejsce poza budynkiem Urzędu. Uważa, że na spotkaniu zostały Radnym przedstawione złe informacje dotyczące jednostek OSP działających w naszej gminie. Następnie przedstawił Radnym statystyki wyjazdów OSP za 2023 rok oraz za I półrocze 2024 roku. Wyjaśnił jakie podjęto działania mające na celu wymianę starych samochodów ŻUK oraz przedstawił wydatki jednostek OSP. Na zakończenie poinformował, że zostanie zgłoszone powstanie Klubu Solidarna Gmina. W dniu wczorajszym w Urzędzie odbyło się spotkanie Radnych z Komitetu wyborczego Burmistrza.

Ad. 7. Zapytania, sprawy różne.

Radny Grzegorz Perelka – zawniioskował o określenie ograniczeń jakie będą się znajdowały na wjazdach na obwodnicę z miejscowości Szychowo i Bielsk pod kątem sprzętu rolniczego. Następnie zapytał jakie będzie ograniczenie na odcinku od stacji benzynowej w kierunku ronda na obwodnicę w miejscowości Szychowo.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – uważa, że mieszkańcy południowej strony, gdzie ma przebiegać obwodnica mają przekonanie, że ludzie którzy planują i wybudują obwodnicę zrobią to źle. Zastanawia się skąd to przekonanie.

Mieszkanca Gminy Elżbieta Kuciak Olszewska – odpowiedziała, że z bardzo prostego powodu, ponieważ przy rondzie planuje się możliwość poprowadzenia obwodnicy od północnej strony, bierze się pod uwagę utrudnienia, które wystąpią.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – poinformował, że ani przez chwilę nie usłyszał, że od północnej strony będzie włączenie do obwodnicy.

Radny Grzegorz Perelka – poinformował, że jest oficjalne pismo, w którym jest informacja, że w przyszłości istnieje możliwość dobudowania.

Mieszkanca Gminy Elżbieta Kuciak Olszewska – uważa, że Burmistrz przestał reprezentować mieszkańców, został zaszachowany, że jeżeli obwodnica ze strony południowej nie zostanie wybudowana, to szantaż emocjonalny przerodzi się w to, że w ogóle wypadniemy i będziemy na końcu kolejki. Jej zdaniem kampania wyborcza nadal trwa. Burmistrz zobowiązał się do tego, że obwodnica zostanie wybudowana.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – poinformował, że Jego opinia była taka, że obwodnica powinna iść po stronie północnej.

Mieszkanca Gminy Elżbieta Kuciak Olszewska – zapytała dlaczego Burmistrz nadal nie wspiera mieszkańców, że popiera północny wariant przebiegu obwodnicy. Dlaczego ludzie, którzy chcieli się wybudować kilka lat temu, nie dostali pozwolenia na budowę.

Zastępca Kierownika ref. TIiGG Małgorzata Dębińska – wyjaśniła, że było to wpisane w Strategię Województwa, i wszystkie uzgodnienia, które szły do Wojewody i Marszałka były odmowne. Sugerowano, żeby wpisać warianty proponowane, żeby też mieć na uwadze propozycje, które są w chwili obecnej. Według nich, na tym etapie jest to tylko koncepcja.

Mieszkanca Gminy Elżbieta Kuciak Olszewska – zapytała czy Strategia Województwa przestała istnieć.

Zastępca Kierownika ref. TIiGG Małgorzata Dębińska – odpowiedziała, że w chwili obecnej Strategia Województwa istnieje. Dodała, że nie odpowiada za to co zostało wpisane w Strategię Województwa.

Mieszkanca Gminy Elżbieta Kuciak Olszewska – poprosiła Radnych, by wzięli pod uwagę wiele aspektów rozwiązania komunikacyjnego, które nas czeka. Według Niej wielu Radnym jest obojętne jaki wariant obwodnicy zostanie wybrany, najważniejsze jest by powstała obwodnica. Tym osobom, które w przyszłości będą korzystać z obwodnicy, zależy na tym, by była to obwodnica XXII wieku, a nie XXI. Dodała, że nie mówi tu o sobie, tylko o kolejnym pokoleniu. Dla przykładu podała, że panna, która planuje mieć męża i dzieci, nie kupi sobie kawalerki. Dla Niej budowa obwodnicy przypomina właśnie taką „kawalerkę”. Uważa, że nie można sobie pozwolić na taką „fuszerkę”. Wyjaśniła, że rolnicy podejmują ten problem, z uwagi na to, że muszą wywieźć z pola kilka ton buraków. Jeżeli będzie ograniczenie ruchu i na obwodnicę nie będzie mógł wjechać ciągnik, rolnik będzie musiał robić koło, żeby dojechać z burakami do Chełmży.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – poinformowała, że teraz to on czuje się atakowany. Wyjaśnił, że zobowiązał się do tego, że zostanie wybudowana obwodnica, opowiedział się za stroną północną, jednak decyzję o wybranym wariantcie podjął zupełnie ktoś inny. W chwili obecnej nie wie, który wariant na dzień dzisiejszy jest lepszy, nikt tego nie wie.

Mieszkancka Gminy Elżbieta Kuciak Olszewska – zapytała czy Pan Burmistrz miałby coś przeciwko, gdyby przy Jego posesji przebiegała obwodnica. Dodała, że będzie miała plac budowy obwodnicy bezpośrednio pod oknami swojego domu, dlatego protestuje. Wyjaśniła, że rolnicy

w dniu dzisiejszym są zajęci pracą przy żniwach, jednak zapewniła, że nie ustaną w protestach i będą podejmować wszelkie działania. Następnie odniosła się do Radnych i poinformowała, że mieszkańcy głosowali na Nich w wyborach, biorąc pod uwagę poglądy i deklaracje jakie przedstawiali. Pięć lat kadencji minie, mieszkańcy wrócą do tego, ponieważ zachowali ulotki wyborcze.

Radny Jerzy Koralewski – poinformował, że społeczeństwo Kowalewa zrobiło kandydatom na Burmistrza psikusa, żaden kandydat nie miał większości w Radzie, by móc decydować. Podczas spotkania Radnych w Wielkim Rychnowie, Radni doszli do wniosku, że nie będzie żadnych Klubów, jest 15 Radnych, z których każdy jest odpowiedzialny za to, że został wybrany. Dodał, że dla Niego najważniejsze jest dobro mieszkańców, jednak nie zawsze musi się zgadzać z mieszkańcami, zatem Jego rolą jest przekonywanie mieszkańca. Dodał, że zostanie Radnym niezależnym, ponieważ nie chce należeć do żadnego Klubu. Jeżeli odczuje potrzebę dołączenia do jakiegoś Klubu na pewno się odezwie. Dodał, że jest Mu przykro z tego powodu, że ktoś rozważnie lub nierozważnie, tak nieładnie zabawił się w sygnalistę. Dzięki temu do Pana Burmistrza dotarły pewne rzeczy ze spotkania Radnych. Podczas spotkania były tylko rozmowy. Urosło to do pewnej rangi, jest rywalizacja pomiędzy OSP Kowalewo i OSP Wielkie Rychnowo. Dla Niego ważny jest konstruktywny krytycyzm do rzeczy które według Jego oceny są złe. Uważa, że ma prawo do krytykowania. Kolejno odniósł się do obwodnicy i przyznał rację Burmistrzowi. Uważa, że „jeszcze się nikt taki nie urodził, co by każdemu dogodził”. Dla Niego każdy wariant obwodnicy byłby dobry, ponieważ mieszka w centrum miasta. Już kiedyś była mowa o tym, by „nie pchać się” do miasta z budową obwodnicy. Byli to przedstawiciele wysokiej rangi Wojska Polskiego w 1974 roku. Wcześniej w powiecie golubsko – dobrzyńskim zawsze było ustalane, że obwodnica ma przebiegać przez Kowalewo stroną południową. Uważa, że żaden wariant obwodnicy nie zadowoli części mieszkańców. On wybrałby taki wariant, gdzie mniej mieszkańców będzie „cierpiało”.

Mieszkaniec Gminy Krzysztof Potorski – poinformował, że posiada 8 ha ziemi, gdzie obwodnica będzie przebiegała w czterech miejscach. Należy wziąć pod uwagę, że w części południowej też mieszkają ludzie. Poprosił by nie mówić, że wybierana jest strona południowa, bo tam będzie lepiej.

Radny Grzegorz Perelka – uważa, że obwodnica po stronie południowej powinna zaczynać się od stacji benzynowej w Szychowie, jednak tak nie będzie bo przewyższyłaby koszt i należałoby wybrać wariant północny. Uważa, że wszystko jest tak zrobione, by ta opcja wyszła pod budżet. Zapytał Radnych czy patrzyli na mapę z wariantami obwodnicy i sprawdzali jak są zaprojektowane wjazdy. Należy pomyśleć przyszłościowo, ponieważ zostaną zrobione zakazy wjazdu ciężarówek na rynek, a każdy będzie chciał wjechać na obwodnicę.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – poinformował, że nie jest Mu łatwo w tej sprawie. Przypomniał, że jako Urząd opowiedzieli się za stroną północną, w tej sprawie spotkał się z Ministrem Grabarczykiem, w którym uczestniczył również pracownik Urzędu. Zdaje sobie sprawę z tego, że w niedługim czasie będzie musiał podpisać decyzję środowiskową, co przyczyni się do dalszych losów budowy obwodnicy. Rozmawiał z wieloma osobami, nad tym co zrobić i doszedł do wniosku, że nie może ciągle roztrząsać, która wersja jest lepsza. Ktoś kto ma większe doświadczenie i władzę zdecydował, który wariant wybrać. Dodał, że jeżeli nie podpisze decyzji,

będzie to oznaczało, że zaprzeczy wszystkiemu o czym było mówione przez ostatnie 5 lat. Kowalewo chciało obwodnicy, a nagle okazuje się, że nie chce. Następnie odniósł się do pytania mieszkanki Pani Elżbiety Kuciak Olszewskiej odnośnie tego, czy chciałby, żeby przy Jego posesji przebiegała obwodnica. Poinformował, że na Jego działce postawiono słup od światłowodu, na który zgodził się bez żadnego zawahania, ponieważ jest to potrzebne mieszkańcom. Sam jednak nie posiada w domu internetu. Na zakończenie dodał, że ma do wykonania zadanie, które stara się

wykonać jak najlepiej. Przez 5 lat starał się robić wszystko i przekonywać, by ta obwodnica powstała. Przeciwni mieszkańcy podają do radia i telewizji argumenty, które zostały zawarte w piśmie.

Mieszkanca Gminy Elżbieta Kuciak Olszewska – wyjaśniła, że nie używają lecz cytują.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – poinformował, że dotarł do takiego momentu, że nie może się wahać. Następnie odniósł się do wypowiedzi Radnego Jerzego Koralewskiego odnośnie podziału Radnych na Kluby. Dodał, że swoich Radnych będzie namawiał do tego, żeby utworzyć Klub. Wszyscy Radni opowiadali się za pewnymi programami, Radni z Jego Komitetu wyborczego opowiadali się za Jego programem, który określa pewne zasady, które chciałby żeby obowiązywały nadal. Tą zasadą jest odpowiedzialność. Dyskusja o drodze w Pruskiej Łące pokazała, że jesteśmy w stanie się o to pokłócić. Uważa, że istotą tego sporu jest coś zupełnie innego.

Radna Zyta Szymańska – poinformowała, że nie jest i nie czuje się jako sygnalista. Nie jest również „maszynką” do podnoszenia ręki na Sesji. Wyjaśniła, że poczuła się do wyjaśnienia informacji na tematy, które padły na spotkaniu Radnych w Wielkim Rychnowie. Padło stwierdzenie, że pracownicy ZGKiM w godzinach pracy uczestniczą w akcjach ratowniczych OSP, padło również, że OSP Kowalewo Pomorskie ma mniej wyjazdów. Poczuła się do tego, by takie informacje pozyskać, dlatego taka rozmowa miała miejsce, a Pan Burmistrz w dniu dzisiejszym przedstawił wszystkim informacje na temat OSP w naszej gminie.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – poinformował, że stwierdzenie Radnego Jerzego Koralewskiego odnośnie sygnalisty jest kolejnym argumentem za tym, żeby spotkania Radnych odbywały się w Urzędzie. Spotkania poza Urzędem mają na celu brak możliwości konsultowania poruszanych spraw. Nigdy nie będzie zgodności pomiędzy wszystkimi Radnymi, ponieważ ciągle Radni będą manipulowani i zarzucani informacjami, które komuś są „na rękę”. Zdaniem Burmistrza w grudniu nie przegłosowano budżetu, ponieważ jeden Radny podczas Sesji grudniowej stworzył sztuczny problem dotyczący szkół. Przełożenie przyjęcia budżetu o miesiąc nie dało nic. Był to początek kampanii wyborczej, zrobiono to, by pokazać społeczności, że Burmistrz nie ma siły przebicia i budżet nie zostanie przyjęty. Wyjaśnił, że nic to nie dało. Poprosił, żeby nie wracać do takich spraw i nie pouczać się nawzajem.

Przewodniczący Rady Marcin Dunajski – odniósł się do Burmistrza i poinformował, że nie jest sygnalistą, a osoba o której jest mowa, nie jest obecna na posiedzeniu Komisji, a na pewno chciałaby się odnieść w tej sprawie. Wyjaśnił, że odbyło się jednorazowe spotkanie, na które ta osoba chciała by przybyli wszyscy Radni. Spotkanie się odbyło, jednak uważa, że każdy ma swój rozum i każdy może dopytać jak jest rzeczywiście. Nikt nikogo nie nakłaniał do niczego. Zapytał radną Zytę Szymańską czy została do czegoś nakłaniana.

Radna Zyta Szymańska – odpowiedziała, że absolutnie nie była do niczego nakłaniana.

Przewodniczący Rady Marcin Dunajski – zapytał czy ktoś w poprzedniej kadencji martwił się o to gdzie mają spotykać się Radni.

Radna Zyta Szymańska – wyjaśniła, że podczas pierwszego spotkania Radnych, gdzie zostało zaproponowane spotkanie w Wielkim Rychnowie stwierdziła, że miejsce spotkań Rady jest w Urzędzie.

Radny Wojciech Malkiewicz – poinformował, że była to późna godzina spotkania, dlatego nie chciano ściągać pracownika Urzędu.

Przewodniczący Rady Marcin Dunajski – wyjaśnił, że było to jednorazowe spotkanie poza budynkiem Urzędu.

Radna Zyta Szymańska – wyjaśniła, że temat OSP nie był Jej znany, dlatego zapytała o to, ponieważ ma do tego prawo.

Przewodniczący Rady Marcin Dunajski – poinformował, że najbliższa Sesja RM odbędzie się 25 lipca 2024 roku. Poprosił Pana Burmistrza, żeby była to nadzwyczajna Sesja, ponieważ jest okres wakacyjny i nie chce ściągać sołtysów.

Mieszkanca Gminy Elżbieta Kuciak – Olszewska – zapytała czy Młodzieżowa Rada Miejska w Kowalewie Pomorskim uczestniczyła w opiniowaniu projektów uchwał dotyczących młodzieży. Kolejno odniosła się do pisma skierowanego przez Pana Burmistrza do koordynatora Młodzieżowej Rady Miejskiej w SP Kowalewo Pomorskie. Poinformowała, że nie do końca przemawia do Niej wytłumaczenie Pana Burmistrza, że nauczyciel z SP Kowalewo Pomorskie odpowie na resztę zagadnień związanych z realizacją planu działania Młodzieżowej Rady. Wyjaśniła, że radni Młodzieżowej Rady pochodzą z różnych szkół, a uczniowie wybrani w SP Kowalewo nie są już jej uczniami. Uważa, że Koordynator z SP Kowalewo nie będzie mógł udzielić odpowiedzi na pismo. Zadaniem koordynatora było namawianie uczniów szkoły do startowania w wyborach do Młodzieżowej Rady. Dodała, że opiekunem Młodzieżowej Rady z ramienia Urzędu jest Pani Marta Chądryńska. Następnie poinformowała, że uczniowie uczący się w szkołach średnich w Toruniu nie mają możliwości skorzystania ze stypendium Burmistrza Kowalewo Pomorskie z uwagi na fakt, że uczą się poza gminą Kowalewo Pomorskie. Nie mają również możliwości skorzystania ze stypendium Prezydenta Torunia, ponieważ nie są mieszkańcami Torunia. Zawniosowała do Pana Burmistrza oraz Przewodniczącego Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia o rozważenie możliwości pozyskania przez uczniów stypendium. Dla szkół średnich została postawiona wysoka bariera. Myśli, że nie będzie dużo takich osób, jednak jest to prestiż dla takiego ucznia i rodzica. Zwróciła uwagę, że w obecnej chwili mamy problem z lekarzami, należy pomyśleć przyszłościowo, by ściągnąć do Kowalewa młodą kadrę lekarską. Należałoby ufundować stypendium dla lekarza, byłaby to transakcja wiązana */gmina daje stypendium, student odpracuje stypendium w przeciagu 2-3 lat na rzecz mieszkańców/*. Dawniej bywało tak, że student podpisywał porozumienie z zakładem pracy, otrzymywał stypendium, które odpracowywał. Uważa, że nie byłyby to duże pieniądze, a fakt jest taki, że nie mamy się u kogo leczyć. W ośrodkach zdrowia trzeba czekać dwa lub trzy dni w kolejkach, by dostać się do lekarza, a problem zdrowotny wymaga natychmiastowej pomocy.

Radny Jerzy Koralewski – poinformował, że były już prowadzone starania o stypendium dla uczniów z naszej gminy uczęszczających do szkół poza teren gminy.

Kierownik ref. EOiW Monika Kozińska – poinformowała, że są przepisy prawa, które nie pozwalają dawać stypendium uczniom uczęszczających do szkół niezlokalizowanych na terenie gminy. Nie zgadza się z tym, że dzieci uczące się w Toruniu nie mogą otrzymać stypendium. Od 2019 roku istnieje możliwość otrzymania stypendium Prezydenta Torunia, jednak są wyznaczone kryteria, których uczniowie nie spełniają. Poza wskazaną średnią jaką powinien otrzymać uczeń ubiegający się o stypendium, musi otrzymać również tytuł laureata jednego ze wskazanych konkursów.

Mieszkanca Gminy Elżbieta Kuciak – Olszewska – poinformowała, że była jedna uczennica, która otrzymała tytuł laureata z języka polskiego oraz miała wskazaną średnią z ocen, jednak nie wiedziała o tym, że może ubiegać się o stypendium Prezydenta, dostała jedynie stypendium Prezesa Rady Ministrów.

Radny Jerzy Koralewski – poinformował, że niestety przepisy ograniczają możliwość pozyskania stypendium.

Kierownik ref. EOiW Monika Kozińska – poinformowała, że przepisy od czasu, kiedy została podjęta uchwała przez Radnych w 2021 roku, nie uległy zmianie.

Mieszkanca Gminy Elżbieta Kuciak – Olszewska – zapytała czy studentów też to obejmuje.

Kierownik ref. EOiW Monika Kozińska – odpowiedziała, że na terenie gminy nie ma żadnej uczelni.

Radny Jerzy Koralewski – na prośbę ToMiKo poprosił o spotkanie z Panem Burmistrzem w miesiącu sierpniu odnośnie 750- lecia otrzymania praw miejskich przez Kowalewo Pomorskie.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – poinformował, że na 31 sierpnia zaplanowane są Dożynki gminne, przed tym terminem nie ma możliwości zorganizowania spotkania. Uważa, że takie spotkanie musi się odbyć w późniejszym czasie. Dodał, że przygotowania do tego jubileuszu już trwają. Zaraz po Dożynkach razem z pracownikami Urzędu odpowiedzialnymi za organizację jubileuszu, będą prowadzone rozmowy na temat tego jak te uroczystości mają wyglądać. Dodał, że mamy doświadczenia po Jubileuszu 100- lecia powrotu Kowalewa do macierzy.

Radny Jerzy Koralewski – uważa, że te uroczystości organizacyjnie wyszły bardzo źle. Wystąpił do Pana Burmistrza o powołanie Komitetu organizacyjnego, do którego zostały powołane tylko 3 osoby.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – wyjaśnił, że Honorowy Komitet Organizacyjny składał się z 3 osób, natomiast w komitecie roboczym uczestniczyło 18 osób. Zostały po tym złe doświadczenia, ponieważ, te 18 osób spotkało się przy kawie, przedstawiło swoje życzenia, a kolejne spotkanie odbyło się już po uroczystościach.

Radny Jerzy Koralewski – poinformowała, że brał udział w organizacji uroczystości 700- lecia miasta Kowalewa i wie jacy są mieszkańcy Kowalewa. Poprosił, by wskazać zadania i razem z mieszkańcami je wykona.

Burmistrz Miasta Jacek Żurawski – wyjaśnił, że uroczystości związane z 700-leciem były 50 lat temu. Była wtedy inna Polska, inni ludzie oraz inne uroczystości.

Radny Grzegorz Perelka – poprosił Radnych o wiadomość sms w sprawie decyzji o obwodnicy.

Ad. 8. Zakończenie.

Wobec wyczerpania porządku posiedzenia Przewodniczący Komisji o godzinie 18⁰⁵ zamknął posiedzenie Komisji.

Protokół zawiera 19 kolejno ponumerowanych stron.

Protokolowała:

M. Chądzyńska

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI
ROZWOJU GOSPODARCZEGO, ROLNICTWA
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

/-/ Grzegorz Regulski